

DATUM
28-3-14

BEHOREND BIJ COLLEGENOTA VAN DATUM
Shared Service Center 28-3-14

A. Deze nota is in overleg met de volgende disciplines geconcipieerd: Ondernemingsraad
B. Er is wel overeenstemming

KORTE INHOUD (GELIJKDUIDEND AAN VOORBLAD)
Aanpassing regeling melding vermoeden misstand

Toelichting

1. Aanleiding.

Misstanden moeten op een veilige manier aan de kaak kunnen worden gesteld

Een goed functionerende overheid is een integere en transparante overheid. Als zich bij die overheid misstanden voordoen moet daarover gesproken kunnen worden. Ambtenaren moeten zich ook vrij voelen misstanden in hun organisatie te kunnen melden.

Het is daarom van belang dat er een heldere procedure is, met de mogelijkheid tot een vertrouwelijke melding, die bovendien ambtenaren, maar ook de vertrouwenspersoon, beschermt tegen benadeling van hun positie tengevolge van hun melding.

Verplichte actie ingevolge ambtenarenwet

De verplichting tot het vaststellen van een regeling is neergelegd in de Ambtenarenwet en in het AGM.

De Ambtenarenwet (artikel 125 quinquies, vierde lid, en deels een uitwerking van artikel 125, eerste lid onder f, van de Ambtenarenwet) verplicht de werkgever om procedurevoorschriften vast te stellen voor het melden van vermoedens van misstanden binnen de organisatie waar de melder werkzaam is. Artikel 15:2 van het AGM bepaalt dat het college een regeling vaststelt voor het omgaan met vermoedens van misstanden.

Collegenota

DATUM
28-3-14

Fusie van twee commissies

Aanleiding voor de nieuwe regeling is de fusie van de Commissie Klokkenluiders Gemeentelijke Overheid en de Onderzoeksraad Integriteit Overheid. Per 1 januari 2014 fuseren de Commissie Klokkenluiders Gemeentelijke Overheid en de Onderzoeksraad Integriteit Overheid. De Onderzoeksraad Integriteit Overheid werkt al voor de sectoren Rijk, Politie, Defensie en Provincies. Met de aansluiting van de sector Gemeenten en Waterschappen kan de helderheid en eenduidigheid in het ondersteunen van melders in de publieke sector worden vergroot. Ook profiteren de sectoren van een hogere concentratie aan expertise. Per 1 januari 2014 draagt de VNG haar bestand van aangesloten organisaties over aan de Onderzoeksraad Integriteit Overheid. De Gemeente Maastricht heeft op dit moment namelijk een aansluitingsovereenkomst bij de Commissie Klokkenluiders Gemeentelijke Overheid en gaat dus automatisch over naar de Onderzoeksraad Integriteit Overheid.

De dossiers van de door de Commissie Klokkenluiders Gemeentelijke Overheid behandelde zaken berusten nagenoeg geheel digitaal in een afgesloten omgeving bij de VNG. Deze worden in beginsel 7 jaar bewaard, omdat dit een redelijke termijn is voor de afloop van bezwaar, beroep en hoger beroep tegen een beschikking die door het bevoegd gezag is genomen op basis van het advies van de Commissie Klokkenluiders Gemeentelijke Overheid. Na de fusie van de Commissie Klokkenluiders Gemeentelijke Overheid met de Onderzoeksraad Integriteit Overheid gaat de voorbeeldregeling nu uit van de Onderzoeksraad Integriteit Overheid als extern meldpunt. Dit moment is ook gebruikt om de toegankelijkheid van de regeling te vergroten en de (rechts)bescherming van de melder te benadrukken.

Integriteitsbevordering en rechtsbescherming

De Onderzoeksraad Integriteit Overheid heeft twee doelen. Het eerste doel is de bevordering van de integriteit in het openbaar bestuur. Het tweede doel is de rechtsbescherming van de melder.

De Onderzoeksraad Integriteit Overheid fungeert als adviescommissie van het college van burgemeester en wethouders. Meldingen van vermoedens van misstanden worden geacht namens het college van burgemeester en wethouders te worden onderzocht.

Deze voorbeeldregeling is vastgesteld door het LOGA.

2. Relatie met bestaand beleid.

Voorbeeldregeling grotendeels ongewijzigd

De opzet van de procedure is grotendeels ongewijzigd gebleven. Ten opzichte van de vorige regeling zijn de volgende zaken aangepast:

- De definitie van 'misstand' is aangepast, in harmonisatie met de Rijksregeling.
- De termijnen voor het uitbrengen van een standpunt door de organisatie zijn aangepast (10 weken ipv 12 weken), de verdagingstermijn is 4 weken (was open). Dat geldt ook voor de termijnen waarbinnen het externe meldpunt haar advies moet uitbrengen.
- Er zijn enkele criteria opgenomen voor de manier waarop een ambtenaar zijn melding bij het externe meldpunt kenbaar kan maken.
- De procedure bij niet ontvankelijkheid is in de regeling opgenomen.
- De procedure omtrent het standpunt van het bevoegd gezag is aangevuld met een kennisgeving.
- Er is een bepaling toegevoegd over de geanonimiseerde

DATUM
28-3-14

openbaarmaking van het advies van het externe meldpunt.

3. Gewenst beleid en mogelijke opties.

De LOGA-partners bevelen de gemeenten aan om hun Melding Vermoeden Misstand te wijzigen conform de voorbeeldregeling Melding Vermoeden Misstanden. Er zijn geen reële andere opties.

4. Duurzaamheid en gezondheid.

Niet van toepassing

5. Personeel & Organisatie.

Instemmingsrecht OR

De ondernemingsraad heeft instemmingsrecht bij vaststelling dan wel wijziging van de regeling. Op 13 maart 2014 heeft de ondernemingsraad met de nieuwe regeling ingestemd.

Adviespunt

Per 1 oktober 2012 heeft het kabinet het 'Adviespunt Klokkenluiders' ingesteld. Het Adviespunt adviseert en ondersteunt werknemers die een vermoeden van een misstand hebben over hoe zij deze kunnen aankaarten en welke (vervolg)stappen zij kunnen zetten.

Vertrouwenspersonen kunnen ook bij het Adviespunt terecht.

Melder heeft recht op bijstand.

In de regeling Melding Vermoeden Misstand speelt de (rechts)bescherming van de melder een belangrijke rol. Zo kent de regeling expliciete bepalingen die benadeling van melder moeten tegengaan. Toch kan het voorkomen dat dit gebeurt. Voor die situaties is in de regeling opgenomen dat de melder recht heeft op juridische bijstand.

Gemeente is daarvoor verzekerd.

De Gemeente Maastricht heeft via VNG Verzekeringen en Centraal Beheer Achmea al een module Klokkenluiders meeverzekerd. Het risico dat een melder een beroep doet op rechtsbijstand is daarmee al afgedekt. Bovendien is deze module zo aangepast dat die aansluit bij de nieuwe regeling. De uitgebreide kring van melders is in de module Klokkenluiders opgenomen. Deze wijziging is automatisch (en zonder kosten) voor deze gemeenten doorgevoerd.

6. Informatie en automatisering

Niet van toepassing

7. (Duurzame) aanbestedingen.

Niet van toepassing

8. Beheersparagraaf IBOR.

Niet van toepassing

9. Financiën

Niet van toepassing. Zie opmerking over verzekering onder paragraaf 5.

DATUM
28-3-14

10. Voorstel

- de regeling Melding vermoeden misstand 2014 met toelichting vast te stellen.
- in te trekken regeling Melding vermoeden misstand d.d. 1 september 2011.

Vertrouwenspersoon en meldpunt

De vertrouwenspersoon is de bestaande regionale vertrouwenspersoon Integriteit Limburg, een samenwerkingsverband tussen Limburgse gemeenten en de provincie. Website: www.integriteitlimburg.nl. Mevrouw Marga Baetsen (telefoonnummer 06 52 33 29 52) en de heer Andries Knevel vervullen de functie van regionale vertrouwenspersoon Integriteit op dit moment. Als meldpunt is vanaf nu aangewezen de Onderzoeksraad Integriteit Overheid (www.onderzoeksraadintegriteitoverheid.nl).

11. Vervolg / Planning.

Wil de betreffende regeling in werking kunnen treden, dan dient deze op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend te worden gemaakt; en wel door bekendmaking daarvan in het elektronisch Gemeentebblad (GVOP). Het betreft hier immers een algemeen verbindend voorschrift.

Nadat de regeling door het college is vastgesteld moet de regeling nog worden bekend gemaakt.

Inwerkingtreding is voorzien per 1 mei 2014.

Collegenota

DATUM
28-3-14

Concept

Regeling Melding Vermoeden Misstand 2014

Het college van burgemeester en wethouders van Gemeente Maastricht

gelet op het bepaalde in artikel 15:2 van de Arbeidsvoorwaardenregeling Gemeente Maastricht,

gelet op het instemmende besluit van de Ondernemingsraad d.d.

BESLUIT

vast te stellen de navolgende regeling

Regeling Melding Vermoeden Misstand

1. Algemeen

Artikel 1 Begripsbepalingen

1. In deze regeling wordt verstaan onder:
 - a. ambtenaar: een ieder die werkzaam is of is geweest bij de Gemeente Maastricht op grond van een aanstelling of een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht.
 - b. bevoegd gezag: het college van burgemeester en wethouders;
 - c. vermoeden van een misstand: een vermoeden van
 - schending van wettelijke voorschriften of beleidsregels;
 - een gevaar voor de gezondheid, de veiligheid of het milieu;
 - een onbehoorlijke wijze van functioneren die een gevaar vormt voor het goed functioneren van de openbare dienst;
 - d. melder: de ambtenaar die een vermoeden van een misstand meldt overeenkomstig hoofdstuk 2 van deze regeling.
 - e. melding: de melding van een vermoeden van een misstand door de melder;
 - f. vertrouwenspersoon: de vertrouwenspersonen van Integriteit Limburg (www.integriteitlimburg.nl)¹.
 - g. extern meldpunt: de Onderzoeksraad Integriteit Overheid (OIO). (info@onderzoeksraadintegriteitoverheid.nl)²
2. Voor de toepassing van deze regeling wordt degene die anders dan op basis van een ambtelijke aanstelling of een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht werkzaam is binnen de Gemeente Maastricht gelijkgesteld met een ambtenaar als bedoeld in het eerste lid, onder a.

Artikel 2 Bescherming van de melder

1. Een ieder die betrokken is bij de behandeling van een melding maakt de identiteit van de melder niet bekend zonder zijn instemming, dat zijn in ieder geval de leidinggevende, de vertrouwenspersoon en het externe meldpunt.
2. De ambtenaar zal als gevolg van de melding van een vermoeden van een misstand geen nadelige gevolgen ondervinden voor zijn rechtspositie. Onder nadelige gevolgen worden in ieder geval verstaan:
 - a. het verlenen van ongevraagd ontslag;

¹ Regionale vertrouwenspersonen integriteit p/a Provincie Limburg Postbus 5700 6202 MA Maastricht

² Secretariaat Onderzoeksraad Integriteit Overheid info@onderzoeksraadintegriteitoverheid.nl
Postbus 556 2501 CN Den Haag

DATUM
28-3-14

- b. het niet verlengen van een aanstelling voor bepaalde tijd;
 - c. het niet omzetten van een aanstelling voor bepaalde tijd in een vaste aanstelling;
 - d. de opgelegde benoeming in een andere functie;
 - e. het treffen van disciplinaire maatregelen;
 - f. het onthouden van salarisverhoging, incidentele beloning of toekenning van vergoedingen;
 - g. het onthouden van promotiekansen;
 - h. het afwijzen van een verlofaanvraag,
voor zover dit redelijkerwijs verband houdt met de door de melder gedane melding van een vermoeden van een misstand.
3. Het bevoegd gezag draagt er zorg voor dat de melder ook anderszins bij de uitoefening van zijn functie geen nadelige gevolgen van de melding ondervindt.
 4. Het bepaalde in lid 2 en 3 van dit artikel geldt ook voor de ambtenaar die te goeder trouw een vermoeden van een misstand in een andere organisatie dan die van de Gemeente Maastricht, volgens de in die organisatie geldende regels, bij die organisatie heeft gemeld. De bescherming geldt alleen als de ambtenaar:
 - uit hoofde van zijn functie met die andere organisatie samenwerkt of heeft samengewerkt;
 - uit hoofde van zijn functie kennis heeft verkregen van de vermoede misstand;
 - het vermoeden van de misstand tijdig bij zijn leidinggevende heeft gemeld;
 - zich heeft gehouden aan de afspraken die ter zake van deze melding met hem of haar zijn gemaakt door het bevoegd gezag.
 5. De ambtenaar heeft recht op juridische bijstand wanneer hij als gevolg van het te goeder trouw melden van een vermoeden van een misstand nadelige gevolgen ondervindt in zijn rechtspositie, tijdens en/of na het volgen van deze regeling. Deze juridische bijstand wordt gefinancierd door de Gemeente Maastricht.

Artikel 3 De vertrouwenspersoon

1. Het bevoegd gezag wijst als vertrouwenspersoon aan de vertrouwenspersonen van Integriteit Limburg (www.integriteitlimburg.nl).
2. De vertrouwenspersoon heeft tot taak de melder te adviseren.
3. De vertrouwenspersoon maakt jaarlijks een geanonimiseerd verslag van de aard en de omvang van het aantal interne meldingen. Dit verslag wordt aan het bevoegd gezag en de Ondernemingsraad gestuurd en openbaar gemaakt.
4. De vertrouwenspersoon³ geniet bescherming overeenkomstig het bepaalde in artikel 2, tweede tot en met het vijfde lid, tegen benadeling van zijn rechtspositie als gevolg van de hem bij deze regeling toebedeelde taken.

Artikel 4 Het externe meldpunt

1. Het bevoegd gezag wijst als extern meldpunt aan de Onderzoeksraad Integriteit Overheid.
2. De Onderzoeksraad Integriteit Overheid heeft tot taak een door de melder gemeld vermoeden van een misstand te onderzoeken en het bevoegd gezag daarover te adviseren.

2. Interne meldingsprocedure

Artikel 5 Melding

1. De ambtenaar doet een melding bij zijn leidinggevende, bij de vertrouwenspersoon of, indien daartoe aanleiding bestaat, rechtstreeks bij het externe meldpunt.
2. Een melding laat de wettelijke verplichting tot het doen van aangifte van een strafbaar feit onverlet.

³ Voor zover de vertrouwenspersoon handelt in opdracht van de Gemeente Maastricht is hij via de polis van de Gemeente Maastricht voor aansprakelijkheid verzekerd.

DATUM
28-3-14

Artikel 6 Melding door een ex-ambtenaar

De ex-ambtenaar die een vermoeden van een misstand wil melden doet dit binnen een periode van twaalf maanden na zijn ontslag of beëindiging van zijn werkzaamheden voor de Gemeente Maastricht bij een vertrouwenspersoon. Hij kan alleen een melding van een vermoeden van een misstand doen als hij in de hoedanigheid van ambtenaar kennis heeft gekregen van het vermoeden.

Artikel 7 Informeren van het bevoegd gezag

De leidinggevende of de vertrouwenspersoon bij wie een melding is gedaan draagt er zorg voor dat het bevoegd gezag onverwijld op de hoogte wordt gesteld van de melding en van de datum waarop de melding ontvangen is.

Artikel 8 Ontvangstbevestiging door het bevoegd gezag

1. Het bevoegd gezag zendt aan de melder of de vertrouwenspersoon bij wie het vermoeden van een misstand is gemeld een ontvangstbevestiging. In het laatste geval stuurt de vertrouwenspersoon de ontvangstbevestiging door aan de melder. De ontvangstbevestiging bevat het gemelde vermoeden van een misstand en de datum waarop de melder het vermoeden heeft gemeld.
2. Het bevoegd gezag informeert de persoon of personen op wie een melding betrekking heeft over de melding, tenzij daardoor het onderzoeksbelang kan worden geschaad.
3. Het bevoegd gezag zorgt ervoor dat de identiteit van de melder die overeenkomstig het bepaalde in artikel 5 of 6 een melding heeft gedaan, niet verder bekend wordt dan noodzakelijk is voor de behandeling van de melding.

Artikel 9 Onderzoek door het bevoegd gezag

1. Het bevoegd gezag stelt na ontvangst van de melding onverwijld een onderzoek in.
2. Het onderzoek wordt niet verricht door een persoon die mogelijk betrokken is of is geweest bij de vermoede misstand.
3. Het bevoegd gezag kan een deskundige raadplegen.

Artikel 10 Standpunt en kennisgeving door het bevoegd gezag

1. Het bevoegd gezag stelt de melder of de vertrouwenspersoon bij wie de melding is gedaan binnen tien weken na ontvangst van de melding schriftelijk op de hoogte van zijn standpunt omtrent het gemelde vermoeden van een misstand.
2. Indien niet binnen tien weken een standpunt kan worden gegeven worden de melder of de vertrouwenspersoon bij wie de melding is gedaan voordat deze termijn is verstreken daarvan door middel van een kennisgeving schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte gesteld. Het bevoegd gezag kan het advies met ten hoogste vier weken verdagen.

3. Externe meldingsprocedure

Artikel 11 Melding bij het externe meldpunt

1. De melder kan zijn vermoeden van een misstand binnen redelijke termijn melden bij het externe meldpunt, indien:
 - a. hij het niet eens is met het standpunt bedoeld in artikel 10;
 - b. hij geen standpunt heeft ontvangen binnen de termijnen bedoeld in artikel 10.
2. Indien zwaarwegende belangen de toepassing van de interne meldingsprocedure in de weg staan, kan de melder het vermoeden van een misstand rechtstreeks melden bij het externe meldpunt.
3. De melding bij het externe meldpunt bevat ten minste:
 - a. naam en adres van de melder;
 - b. de organisatie waar de betrokkene werkzaam is of is geweest;
 - c. de organisatie waarop de melding betrekking heeft;
 - d. de omschrijving van de misstand die wordt vermoed;

DATUM
28-3-14

- e. de reden van melding aan het externe meldpunt.

Artikel 12 Ontvangstbevestiging

1. Het externe meldpunt bevestigt de ontvangst van een melding van een vermoeden van een misstand aan de melder.
2. Het externe meldpunt draagt er zorg voor dat het bevoegd gezag op de hoogte wordt gesteld van de melding bij het meldpunt.
3. Het externe meldpunt informeert de persoon of personen op wie een melding betrekking heeft over de melding bij het externe meldpunt, tenzij het onderzoeksbelang hierdoor kan worden geschaad.

Artikel 13 Niet ontvankelijkheid

1. Het externe meldpunt verklaart de melding niet ontvankelijk indien:
 - a. er geen sprake is van een misstand of van een misstand van voldoende gewicht;
 - b. de ambtenaar niet aantoont dat hij het vermoeden eerst intern aan de orde heeft gesteld volgens deze regeling, tenzij zwaarwegende belangen toepassing van de interne procedure in de weg staan;
 - c. de ambtenaar het vermoeden intern aan de orde heeft gesteld volgens deze regeling, maar de termijn waarbinnen het bevoegd gezag een inhoudelijk standpunt omtrent het vermoeden van een misstand dient te geven, nog niet verstreken is;
 - d. geen sprake is van een ambtenaar zoals bedoeld in deze regeling;
 - e. de melding niet binnen redelijke termijn is ontvangen nadat de ambtenaar op de hoogte is gesteld van het standpunt van het bevoegd gezag.
2. Indien de melding niet ontvankelijk is, stelt het externe meldpunt de melder of vertrouwenspersoon en het bevoegd gezag hiervan binnen vier weken op de hoogte.

Artikel 14 Onderzoek door het externe meldpunt

1. Wanneer de melding ontvankelijk is, kan het meldpunt indien dit voor de uitoefening van zijn taak noodzakelijk is een onderzoek instellen.
2. Ten behoeve van het onderzoek genoemd in het eerste lid is het externe meldpunt gerechtigd bij het bevoegd gezag alle inlichtingen in te winnen die het voor de vorming van zijn advies nodig acht. Het bevoegd gezag verschaft het externe meldpunt alle inlichtingen.
3. Het externe meldpunt kan een deskundige raadplegen.
4. Wanneer de inhoud van bepaalde door het bevoegd gezag verstrekte informatie vanwege het vertrouwelijke karakter uitsluitend ter kennisneming van het externe meldpunt dient te blijven, wordt dit aan het externe meldpunt meegedeeld. Het externe meldpunt beveiligd informatie met een vertrouwelijk karakter tegen kennisneming door onbevoegden.

Artikel 15 Advies en kennisgeving door het externe meldpunt

1. Het externe meldpunt legt binnen acht weken na ontvangst van de melding zijn bevindingen neer in een advies aan het bevoegd gezag. Het externe meldpunt zendt een afschrift van het advies aan de melder of de vertrouwenspersoon bij wie de melding is gedaan.
2. Indien niet binnen acht weken een advies kan worden gegeven worden de melder of de vertrouwenspersoon bij wie de melding is gedaan alsmede het bevoegd gezag voordat deze termijn is verstreken daarvan door middel van een kennisgeving schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte gesteld. Het externe meldpunt kan het advies met ten hoogste vier weken verdagen.
3. Het advies wordt, in geanonimiseerde vorm en met inachtneming van het eventueel vertrouwelijke karakter van de aan het externe meldpunt verstrekte informatie en de ter zake geldende wettelijke bepalingen, door het externe meldpunt openbaar gemaakt op een wijze die het externe meldpunt geëigend acht, tenzij zwaarwegende belangen zich hiertegen verzetten.
4. Het externe meldpunt maakt zijn advies niet openbaar voordat het standpunt van het bevoegd gezag, bedoeld in artikel 16 van deze regeling, is ontvangen, of er twee weken zijn verstreken sinds het advies is gegeven.

DATUM
28-3-14

Artikel 16 Standpunt bevoegd gezag naar aanleiding van het advies van het externe meldpunt

1. Het bevoegd gezag stelt binnen twee weken na ontvangst van het advies het externe meldpunt schriftelijk op de hoogte van zijn standpunt en de eventuele consequenties die het daaraan verbindt.
2. Het externe meldpunt zal het standpunt van het bevoegd gezag aan de melder doen toekomen.
3. Een van het advies afwijkend standpunt wordt gemotiveerd.

Artikel 17 Jaarverslag

1. Jaarlijks wordt door het externe meldpunt een verslag opgemaakt.
2. In dat verslag wordt in geanonimiseerde zin en met inachtneming van de ter zake wettelijke bepalingen gemeld:
 - a. het aantal en de aard van de meldingen van een vermoeden van een misstand;
 - b. het aantal meldingen dat niet heeft geleid tot een onderzoek;
 - c. het aantal onderzoeken dat het externe meldpunt heeft verricht;
 - d. het aantal adviezen en de aard van de adviezen dat het externe meldpunt heeft uitgebracht.
3. Dit jaarverslag wordt aan het bevoegd gezag en de Ondernemingsraad gestuurd en openbaar gemaakt.

4. Slotbepalingen

Artikel 18 Intrekking en Inwerkingtreding

1. De regeling melding vermoeden misstand van de Gemeente Maastricht d.d. 1 september 2011 wordt ingetrokken.
2. Deze regeling treedt in werking op 1 mei 2014.

Maastricht, 8 april 2014

Aldus vastgesteld door burgemeester en wethouders van Maastricht,
de secretaris, de burgemeester,

P. Buijtels

O. Hoës

Collegenota

Aan:
WOR-Bestuurder

Uw brief: 2014.066.13 ons kenmerk: OR1400 behandeld door: Ondernemingsraad doorkiesnummer: 043-3504628

Bijlage(n): -

Onderwerp: Instemming met Klokkenluidersregeling

Maastricht, 13-03-2014

Geachte heer Buijtels, Beste Piet,

De ondernemingsraad heeft kennis genomen van uw verzoek in te stemmen met het voorgenomen besluit tot vervanging van de bestaande *Regeling melden vermoeden misstand* ("klokkenluidersregeling") ten gevolge van de fusie van de Commissie Klokkenluiders Gemeentelijke Overheid (CKGO van de VNG) met de Onderzoeksraad Integriteit Overheid. De fusie is een goede ontwikkeling en de daaraan verbonden aanpassingen in de regelgeving geven de ondernemingsraad geen aanleiding op- of aanmerkingen te maken. Wij stemmen ingevolge artikel 27 lid 1 en 2 van de Wet op de Ondernemingsraden in met de aanvraag van 24 januari 2014 met betrekking tot de *Regeling melding vermoeden misstand*.

Namens de ondernemingsraad,

De Voorzitter,

Erwin Pinckaers

Collegenota